

Twoja pierwsza praca z EURES-em

Ukierunkowany program wspierania mobilności

Przewodnik dla osób poszukujących pracy i pracodawców

eures.europa.eu
ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob

Spółeczna Europa

Twoja pierwsza praca z EURES-em

**Ukierunkowany program
wspierania mobilności**

**Aby łatwiej
przenosić się i podejmować pracę
rekrutować młodych ludzi
w Europie**

Komisja Europejska

Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego
Dział C3

Pracę nad tekstem zakończono w styczniu 2015 r.

EURES to sieć współpracy pomiędzy Komisją Europejską a publicznymi służbami zatrudnienia w krajach EOG (28 krajów UE oraz Norwegia, Islandia i Liechtenstein, a także inne organizacje partnerskie) wspierająca mobilność pracowników. EURES stanowi jedną z trzech osi EaSI – Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych na lata 2014–2020.

Niniejsza publikacja została sfinansowana ze środków Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych EaSI (2014–2020).

Dodatkowe informacje można znaleźć na stronie: <http://ec.europa.eu/social/easi>

Komisja Europejska, ani żadna osoba działająca w imieniu Komisji, nie odpowiada za sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszej publikacji.

Zdjęcia na okładce ©: iStockphoto, Getty Images

Używanie i kopiowanie zdjęć nieobjętych prawami autorskimi Unii Europejskiej jest możliwe po uzyskaniu zgody bezpośrednio od właścicieli tych praw.

***Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej.***

**Numer bezpłatnej infolinii (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(* Informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna (niektórzy operatorzy, hotele lub telefony publiczne mogą naliczać opłaty).

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2015

ISBN 978-92-79-43435-8

doi:10.2767/66638

© Unia Europejska, 2015

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Spis treści

Ukierunkowany program wspierania mobilności	
„Twoja pierwsza praca z EURES-em”: jak działa program.	5
Rozwiązywanie problemu bezrobocia młodzieży	6
Wdrażanie programu: służby zatrudnienia i dane kontaktowe.	7
Kto może skorzystać i jak wziąć udział	8
Młodzież	8
Pracodawcy	9
Jakie miejsca pracy się kwalifikują	10
Transgraniczne miejsca pracy, staże i przyuczenie do zawodu	11
Pracownicy delegowani a pracownicy mobilni.	11
Wsparcie finansowe dla młodzieży.	12
Kto może skorzystać	12
Jakie koszty są pokrywane	13
Wsparcie finansowe dla MŚP (pracodawców)	18
Inne środki wsparcia	21
Szkolenie przygotowawcze (szkolenia językowe lub inne)	21
Mentoring	21
Płatności dla uczestników	22
Przegląd zasad programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”	23
Glosariusz	25
Przydatne informacje	27

Ukierunkowany program wspierania mobilności „Twoja pierwsza praca z EURES-em”: jak działa program

„Twoja pierwsza praca z EURES-em” to ukierunkowany program mobilności zawodowej, który ma **pomóc młodym** obywatelom w wieku 18–35 lat z 28 krajów UE oraz państw należących do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu/Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EFTA/EOG) w znalezieniu zatrudnienia (pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu) w kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG⁽¹⁾ (Norwegia i Islandia) innym niż ich kraj zamieszkania. Program pomaga również **pracodawcom**, w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) w znalezieniu potrzebnych pracowników.

Program „Twoja pierwsza praca z EURES-em” jest realizowany w ramach osi EURES Europejskiego programu na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) na lata 2014–2020, europejskiego instrumentu finansowania zarządzanego bezpośrednio przez Komisję Europejską, który ma przyczynić się do realizacji strategii „Europa 2020”. Program zwraca szczególną uwagę na grupy znajdujące się w najtrudniejszym położeniu, takie jak młodzież, oraz promuje tworzenie trwałych miejsc pracy. Ukierunkowany program mobilności zawodowej prowadzony w ramach programu EaSI ma na celu przetestowanie innowacyjnych metod rozwoju transgranicznej mobilności zawodowej, a także zajęcie się potrzebami wybranych grup docelowych, sektorów gospodarki, zawodów lub krajów.

Kandydaci będą zatrudniani na okres co najmniej sześciu miesięcy na podstawie formalnej umowy o pracę

zawieranej pomiędzy młodym pracownikiem a pracodawcą. Zatrudniony kandydat ma prawo do wynagrodzenia, poznania swoich praw oraz odpowiedniej ochrony socjalnej. Pierwszeństwo mają młode osoby, które szukają możliwości zatrudnienia w innym kraju po raz **pierwszy**. Osoby poszukujące pracy, które wcześniej studiowały lub pracowały w kraju innym niż ich kraj zamieszkania również mogą skorzystać ze wsparcia programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”.

Tak jak jego poprzednik program opiera się na corocznych zaproszeniach do składania wniosków. Program jest realizowany przez publiczne służby zatrudnienia, które są członkami sieci EURES. Inne organizacje aktywne na rynku pracy również mogą w nim uczestniczyć. Służby te muszą działać zgodnie z zasadami programu, ale mogą wykorzystywać różne metody.

Zasięg geograficzny programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”

Belgia, Bułgaria, Czechy, Dania, Niemcy, Estonia, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Chorwacja, Włochy, Cypr, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Malta, Holandia, Austria, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Słowacja, Finlandia, Szwecja, Wielka Brytania, a także Islandia i Norwegia (kraje należące do EFTA/EOG).

„Wybrałam Niemcy, bo tu bardzo ceni się ludzi wykonujących mój zawód. Jest to moja pierwsza praca związana z tym, czego się uczę, a niemieccy pracodawcy chętnie szkolą ludzi, żeby potem ich zatrudnić”.

Rosa Corchero, hiszpańska serwisantka komputerowa pracująca w Niemczech

⁽¹⁾ Islandia i Norwegia zgodnie z Porozumieniem EOG.

Rozwiązywanie problemu bezrobocia młodzieży

Celem programu jest umożliwienie młodym ludziom nabycia wartościowego doświadczenia zawodowego i odbycia szkoleń, w sytuacji gdy bezrobocie wśród osób w wieku 15–24 lata ponad dwukrotnie przewyższa wskaźnik wśród ogółu ludności.

Stopa bezrobocia wśród młodzieży w Europie jest bardzo wysoka. W listopadzie 2014 r. w krajach UE-28 wyniosła 21,9% w porównaniu z 10,0% dla całej populacji. W kilku państwach członkowskich o bardzo wysokiej stopie bezrobocia wśród młodzieży, takich jak Grecja, Chorwacja i Hiszpania, odnotowano jednak znaczny spadek bezrobocia w porównaniu z latami ubiegłymi. Osoby w wieku 15–24 lata, zwłaszcza kobiety, wydają się szczególnie narażone na niechęć do podejmowania zatrudnienia. Integracja osób dorosłych w wieku powyżej 25 lat na rynku pracy stanowi kolejne wyzwanie. Osoby te znacznie ucierpiały w wyniku kryzysu gospodarczego i jeszcze nie skorzystały na niedawnym ożywieniu.

Chociaż „Twoja pierwsza praca z EURES-em” nie rozwiąże wszystkich problemów rynku pracy, może dostarczyć rozwiązań, ułatwiając młodym ludziom zdobycie doświadczenia zawodowego w innych państwach członkowskich. Pomoże również UE w osiągnięciu wskazanego w strategii rozwoju „Europa 2020” celu zatrudnienia 75% ludności w wieku 20–64 lata do 2020 r.

Nowy program opiera się na wnioskach z programu działań przygotowawczych „Twoja pierwsza praca z EURES-em” dotyczących skuteczności usług w

zakresie dopasowania umiejętności lub pośrednictwa pracy w połączeniu ze wsparciem finansowym. Ocena programu wykazała, że stanowi on istotne i innowacyjne narzędzie do walki z bezrobociem wśród młodzieży, rozwiązania problemu nieodpowiedniego dopasowania umiejętności oraz zwiększenia mobilności pracowników w Europie. Program uzupełnia również inne krajowe lub unijne programy ukierunkowane na mobilność⁽²⁾.

Krótkie podsumowanie: wyniki programu działań przygotowawczych „Twoja pierwsza praca z EURES-em” (budżet UE na lata 2011–2013)

Działania przygotowawcze prowadzone w ramach programu rozpoczęto w 2012 r., uzyskując w rezultacie 15 nagrodzonych projektów. W latach 2012–2014 w ramach programu udało się zapewnić około 3400 miejsc pracy. Większość miejsc pracy była przeznaczona dla młodych ludzi pozostających bez pracy. Największy odsetek zatrudnienia odnotowano w następujących trzech sektorach gospodarki: technologie informacyjne, administracja i usługi wsparcia oraz służba zdrowia i opieka społecznej. Młode osoby, które znalazły pracę, przeważnie nie ukończyły jeszcze 27 lat. Młodzi ludzie z wykształceniem co najmniej średnim lub zawodowym stanowili większość osób znajdujących miejsca pracy w ramach programu. W tym okresie najwięcej kandydatów zatrudniono w Wielkiej Brytanii, Niemczech i Hiszpanii. Najwięcej kandydatów wystąpiło z Hiszpania, Polska i Szwecja.

(2) <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=993&langId=pl>

Wdrażanie programu: służby zatrudnienia i dane kontaktowe

Program „Twoja pierwsza praca z EURES-em” jest realizowany przez publiczne służby zatrudnienia, członków sieci EURES we współpracy z innymi organizacjami EURES, zwanymi dalej służbami zatrudnienia programu.

Ogólna odpowiedzialność polityczna i finansowa za program „Twoja pierwsza praca z EURES-em” spoczywa na Komisji Europejskiej. Zadaniem Komisji jest także promowanie programu, dostarczanie wytycznych i wsparcia organizacjom wdrażającym oraz ogólne monitorowanie i ocena.

Odpowiedzialność za realizację działań wskazanych w niniejszym przewodniku spoczywa na służbach zatrudnienia programu. Dążąc do osiągnięcia ustalonych celów, **dostarczają one informacji, wspierają rekrutację, kojarzą młodych ludzi**

i pracodawców, świadczą usługi pośrednictwa pracy oraz zapewniają dalsze wsparcie zarówno młodzieży, jak i pracodawcom.

Wszystkie służby zatrudnienia programu zajmują się poszukiwaniem miejsc pracy, ale niektóre mogą nie obejmować staży czy możliwości przyuczenia do zawodu. Dostępność takich usług może się różnić i być ograniczona.

O możliwościach zatrudnienia i przeptywach pracownikom decydują w dużym stopniu potrzeby oraz kondycja rynku pracy, co może z czasem ulegać zmianom. W ramach programu nie można zagwarantować znalezienia miejsca pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w innym państwie członkowskim wszystkim zainteresowanym młodym ludziom ani zapewnić mobilnej siły roboczej każdemu pracodawcy, który szuka jej za granicami kraju.

Informacje na temat służb zatrudnienia programu i działań wsparcia realizowanych przez nie oraz ich dane kontaktowe można znaleźć na stronie:

<http://eures.europa.eu>

<http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>

„Często utrudnienia w podróżowaniu decydują o rezygnacji z wyjazdu za granicę do pracy. Możliwość udzielenia wsparcia finansowego jest niezbędna dla obu stron, a program odegrał kluczową rolę w zarządzaniu kosztami logistyki i relokacji”.

Giambattista Bufalino, dyrektor działu kadr w maltańskiej firmie zajmującej się grami internetowymi LB Group

Kto może skorzystać i jak wziąć udział

Ukierunkowany program wspierania mobilności „Twoja pierwsza praca z EURES-em” jest skierowany do młodych osób poszukujących pracy oraz do firm (głównie MŚP), które chcą obsadzić wolne miejsca pracy w krajach UE i państwach należących do EFTA/EOG⁽³⁾. W dalszej części przewodnika wyjaśniono zasady uczestnictwa, jak też wymagania dotyczące zarówno **miejsca pracy**, jak i **stażu** oraz **przyuczenia do zawodu**.

Młodzież

Program „Twoja pierwsza praca z EURES-em” jest przeznaczony dla osób w wieku **18–35 lat**, które są obywatelami krajów UE lub państw należących do EFTA/EOG i legalnie zamieszkują w dowolnym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG oraz poszukują pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG innym niż ich kraj zamieszkania.

Wybrano tę grupę wiekową, gdyż choć młodzi ludzie zwykle kończą naukę i podejmują pracę w wieku 18–24 lata, wciąż wiele osób w wieku do 30 lat ma trudności ze znalezieniem pracy. W przypadku tego pokolenia przeszkody w znalezieniu zatrudnienia obejmują niepewny rynek pracy i zbyt wysokie kwalifikacje.

W chwili składania wniosku o pracę lub szkolenie w miejscu pracy wszyscy kandydaci muszą mieć 18–35 lat. Ofertę pracy, stażu lub przyuczenia do zawodu oraz wsparcie finansowe może otrzymać każdy kandydat, jeżeli tylko złożył wniosek przed ukończeniem 36. roku życia.

Profil osób poszukujących pracy

Program „Twoja pierwsza praca z EURES-em” nie jest skierowany wyłącznie do osób poszukujących pracy po raz pierwszy. Udział w nim mogą wziąć wszyscy młodzi ludzie, którzy spełniają powyższe kryteria, niezależnie od poziomu wykształcenia, doświadczenia zawodowego bądź pochodzenia społecznego – ich profil musi tylko być zgodny z opisem wolnego miejsca pracy oraz z przepisami prawa pracy kraju docelowego. Beneficjenci mogą mieć zarówno wysokie, jak i niskie kwalifikacje.

Lista kontrolna dotycząca wnioskodawców

- Obywatel i osoba legalnie zamieszkująca w kraju UE-28 lub w państwie należącym do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia)
- Wiek 18–35 lat w chwili składania wniosku
- Osoba poszukująca pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w innym kraju UE lub w państwie należącym do EFTA/EOG
- Osoba poszukująca pracy lub ją zmieniająca, niekoniecznie **mobilny** kandydat poszukujący pracy po raz pierwszy
- Może posiadać wysokie lub niskie kwalifikacje w chwili składania wniosku
- Doświadczenie zawodowe jest przydatne, ale nie niezbędne

Informacje na temat środków **przejściowych** w odniesieniu do pracowników z Chorwacji znajdują się pod adresem:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=466>

„Program okazał się niesłychanie przydatny i polecam go wszystkim. Przeprowadzka była trudną decyzją, bo moja rodzina i dziewczyna nadal mieszkają w Grecji, ale mam wrażenie, że wybrałem najlepszy sposób na rozpoczęcie nowego życia”.

Alexandros Giannoulakis, grecki pielęgniarz pracujący w Finlandii

⁽³⁾ Listę krajów kwalifikujących się podano w sekcji **Ukierunkowany program wspierania mobilności** „Twoja pierwsza praca z EURES-em”: jak działa program.

Pracodawcy

W programie „Twoja pierwsza praca z EURES-em” udział mogą wziąć wszystkie firmy, zwłaszcza małe i średnie przedsiębiorstwa bądź inne organizacje, które prowadzą zarejestrowaną działalność w jednym z krajów UE lub w państwie należącym do EFTA/EOG. Tylko MŚP mogą jednak otrzymać wsparcie finansowe.

Program jest również otwarty dla przedsiębiorstw ze Szwajcarii, Liechtensteinu⁽⁴⁾ lub z innych państw, **pod warunkiem że prowadzą one zarejestrowaną działalność w jednym z krajów UE lub w państwie należącym do EFTA/EOG.**

Wszystkie organizacje muszą przestrzegać przepisów prawa pracy i prawa podatkowego obowiązujących w krajach, gdzie prowadzą działalność.

Program nie obejmuje miejsc pracy w instytucjach i organach europejskich oraz w innych organizacjach politycznych, gospodarczych, społecznych i naukowych (ONZ, OECD, Rada Europy itp.), jak również w ponadnarodowych organach regulacyjnych i ich agencjach. Kryteria te stosuje się również do sieci finansowanych ze środków UE, platform lub innych podobnych organizacji.

Koncentracja na MŚP

Do celów programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” MŚP definiuje się jako podmioty zatrudniające do 250 osób. Są one główną grupą docelową ze względu na ich wkład we wzrost gospodarczy w Europie, zwłaszcza w tworzenie miejsc pracy. Małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią ponad 99% wszystkich

przedsiębiorstw, zapewniają ponad 66% ze wszystkich miejsc pracy (88,8 mln zatrudnionych osób w UE-28 w 2013 r.) i są głównym motorem wzrostu gospodarczego, innowacji, zatrudnienia i integracji społecznej. Zapewniają dwa na trzy miejsca pracy w sektorze prywatnym i przyczyniają się do wytworzenia ponad połowy wartości dodanej wytwarzanej ogółem przez przedsiębiorstwa w UE.

Czynniki, które mogą pomóc MŚP w przezwycięzeniu skutków kryzysu gospodarczego, obejmują poprawę umiejętności, innowacyjność i internacjonalizację. Może być konieczne poszukiwanie utalentowanych pracowników w innych państwach członkowskich. MŚP rzadko zatrudniają jednak pracowników bądź przyjmują stażystów lub praktykantów z innych krajów. Małych firm często nie stać na pokrycie kosztów przeprowadzki, szkoleń oraz mentoringu, aby ułatwić integrację pracowników mobilnych.

Celem wsparcia finansowego w ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” jest głównie pomoc dla MŚP w rekrutacji i lepszej integracji utalentowanych młodych ludzi z innych krajów UE lub państw należących do EFTA/EOG.

Inni pracodawcy

Duże przedsiębiorstwa bądź inne organizacje, które kwalifikują się do udziału, ale nie mieszczą się w definicji MŚP, a także służby zatrudnienia pełniące rolę pracodawców mogą też uczestniczyć w programie „Twoja pierwsza praca z EURES-em”, ale bez wsparcia finansowego z jego strony. Tacy pracodawcy zazwyczaj posiadają ugruntowane procedury integracji pracowników i mentoringu.

⁽⁴⁾ Kraje EFTA, które nie uczestniczą w programie „Twoja pierwsza praca z EURES-em”.

Jakie miejsca pracy się kwalifikują

Aby zostały objęte wsparciem w ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”, miejsca pracy powinny być przeznaczone dla „każdej osoby, która wykonuje rzeczywistą i efektywną pracę za wynagrodzeniem, pod kierownictwem innej osoby”. Definicja ta znalazła się w komunikacie Komisji z 2010 r. zatytułowanym „Potwierdzenie zasady swobodnego przepływu pracowników” i została potwierdzona przez orzecznictwo europejskie.

Miejsce pracy to stanowisko zajmowane przez pracownika w dowolnej organizacji; staż i przyuczenie do zawodu (szkolenie w miejscu pracy) to ograniczony czasowo okres szkolenia praktycznego odbywanego w miejscu pracy (bardziej szczegółowe wyjaśnienia znajdują się w glosariuszu podstawowych terminów i skrótów na s. 25–26).

Służby zatrudnienia programu zajmują się głównie poszukiwaniem miejsc pracy – niektóre mogą nie obejmować staży i/ lub możliwości przyuczenia do zawodu. Dostępność takich usług może się różnić i być ograniczona. Kandydaci mogą uzyskać więcej informacji na ten temat od służb zatrudnienia programu.

Ogólne zasady

W ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” do wsparcia kwalifikuje się w zasadzie każde miejsce pracy, staż lub przyuczenie do zawodu, które są zgodne z prawem krajowym, niezależnie od sektora gospodarczego bądź krajowych ram regulacyjnych. Program **nie** obejmuje jednak staży lub przyuczenia do zawodu będącego elementem obowiązkowych wymogów dotyczących certyfikacji zawodowej (co jest częstą zasadą w zawodach regulowanych, takich jak zawód prawnika, lekarza czy architekta).

W chwili podjęcia pracy, rozpoczęcia stażu lub przyuczenia do zawodu kandydaci muszą być bezrobotni, a więc niezwiązani stosunkiem umownym z żadnym pracodawcą zarówno w kraju zamieszkania, jak i w innym kraju.

Kwalifikujące się miejsca pracy muszą w **każdym** przypadku spełniać następujące standardy:

- miejsce pracy musi znajdować się w kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG innym niż kraj zamieszkania młodej osoby poszukującej pracy, stażysty lub praktykanta,
- muszą być dostępne przejrzyste informacje na temat praw i obowiązków stażysty lub praktykanta, pracodawcy, innych zainteresowanych stron związanych z rynkiem pracy, a w stosownych przypadkach także organizacji zapewniającej edukację czy szkolenie zawodowe,
- muszą być przestrzegane krajowe przepisy w zakresie prawa pracy i zabezpieczenia społecznego oraz niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej ochrony i świadczeń (np. ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego i wypadkowego) dla pracowników mobilnych oraz mobilnych stażystów lub praktykantów,
- obowiązkowe jest zapewnienie wynagrodzenia i pisemnej umowy,
- w umowie o pracę trzeba określić cele zawodowe (lub szkolenia zawodowego), okres trwania stosunku umownego, godziny pracy, prawa i obowiązki, zasady dotyczące wynagrodzenia oraz ubezpieczenia społecznego,
- umowa musi obowiązywać przez co najmniej **sześć miesięcy**,
- praca musi odbywać się w pełnym **lub** niepełnym wymiarze czasu (co najmniej 50% ekwiwalentu pełnego czasu pracy lub pełny etat).

Szczegółowe zasady dotyczące **staży i praktyk zawodowych**:

Uczestniczące przedsiębiorstwa lub inne organizacje powinny być gotowe zatrudnić stażystów lub praktykantów z innych państw członkowskich oraz przestrzegać standardów krajowych i standardów określonych w ramach programu w odniesieniu do staży lub przyuczenia do zawodu.

Wszyscy pracodawcy przyjmujący praktykanta lub stażystę w ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” mają obowiązek:

- zaferować naukę w miejscu pracy i szkolenia mające na celu podwyższenie umiejętności,
- zapewnić właściwe kształcenie i mentoring zawodowy w przedsiębiorstwie lub organizacji dzięki szkoleniu w miejscu pracy,
- w miarę możliwości zapewnić wsparcie logistyczne oraz pomoc w osiedleniu się, na przykład w znalezieniu zakwaterowania (schroniska młodzieżowego, rodziny goszczącej lub mieszkania itp.), a także ułatwić uczestnictwo w zajęciach szkolnych w przypadku podwójnego systemu kształcenia, jak też – w stosownych przypadkach – zapewnić dodatkowe wsparcie finansowe z krajowych źródeł finansowania (publicznych lub prywatnych),
- wydać świadectwo lub pisemne oświadczenie stanowiące formalne uznanie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych podczas stażu lub przyuczenia do zawodu, zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym przedsiębiorstwie, organizacji bądź kraju.

Lista kontrolna dotycząca pracodawcy

- Duża organizacja lub MŚP z siedzibą w jednym z krajów UE lub w państwie należącym do EFTA/EOG
- Dysponuje jednym lub większą liczbą wolnych miejsc pracy, stażu w przyuczenia do zawodu
- Chce zatrudnić pracowników z kraju UE-28 lub państwa należącego do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia)
- Oferuje miejsce zgodnie z krajowymi przepisami w zakresie prawa pracy i zabezpieczenia społecznego
- Minimalny okres obowiązywania umowy – 6 miesięcy, w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy (co najmniej 50% pełnego czasu pracy)
- W przypadku stażystów lub praktykantów: możliwość podwyższenia umiejętności i szkolenia w miejscu pracy, pomoc w osiedleniu się oraz wydanie zaświadczenia o umiejętnościach i kompetencjach nabytych podczas stażu lub przyuczenia do zawodu

Transgraniczne miejsca pracy, staże i przyuczenie do zawodu

W ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” zapewniane jest wsparcie finansowe na przeprowadzkę za granicę zarówno transnarodowych, jak i transgranicznych młodych pracowników mobilnych, jeśli zamieszkają oni (na stałe lub tymczasowo) w kraju, w którym będą wykonywać pracę.

W przypadku transgranicznych miejsc pracy, staży i przyuczenia do zawodu, jeśli nie wiążą się z przeprowadzką ani z podwójnym miejscem zamieszkania, kandydat nie otrzyma jednak ryczałtowego dodatku pokrywającego koszty przeprowadzki (dodatkowe informacje na temat wsparcia finansowego znajdują się na s. 14).

Dotyczy to na przykład kandydatów, którzy zamierzają pracować w sąsiednim kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG bez zmiany kraju zamieszkania, czyli będą dojeżdżać codziennie do pracy. Tacy kandydaci mogą jednak skorzystać z usług w zakresie dopasowania umiejętności lub pośrednictwa pracy, w tym także wsparcia finansowego w odniesieniu do innych kategorii wydatków.

Pracownicy delegowani a pracownicy mobilni

Program „Twoja pierwsza praca z EURES-em” nie ma zastosowania do umów o pracę, które podlegają ustawodawstwu UE w sprawie delegowania pracowników (dyrektywa 96/71/WE).

Pracownicy delegowani i mobilni to dwie różne kategorie. „Pracownik delegowany” to osoba zatrudniona w danym państwie członkowskim, ale czasowo wysłana przez pracodawcę do pracy w innym państwie członkowskim.

Z kolei „pracownik mobilny” to osoba decydująca się udać do innego kraju UE lub państwa należącego do EFTA/EOG w poszukiwaniu pracy lub szkolenia zawodowego, która przyjmuje miejsce pracy oferowane w innym państwie członkowskim i jest tam zatrudniona.

Wsparcie finansowe dla młodzieży

Wsparcie finansowe w ramach programu pokrywa część kosztów ponoszonych przez uczestników – młodych ludzi oraz pracodawców – w związku z transnarodowym lub transgranicznym miejscem pracy.

Podobnie jak w przypadku innych działań w zakresie mobilności współfinansowanych przez Komisję Europejską jednym z mechanizmów stosowanych w programie „Twoja pierwsza praca z EURES-em” jest **finansowanie ryczałtowe**. Metoda ta upraszcza obliczenie kwoty dotacji dzięki zastosowaniu **z góry ustalonych stawek** do niektórych kategorii wydatków. Skutkuje też przejrzystością systemu, zapewniając równe traktowanie beneficjentów.

Inne kategorie wsparcia wymagają przedstawienia preliminarza kosztów kwalifikowalnych bądź faktury lub paragonu potwierdzającego poniesione koszty w celu uzyskania ich zwrotu.

Kto może skorzystać

O miejsce pracy i wsparcie finansowe ubiegać się może dowolna młoda osoba poszukująca pracy, która spełnia kryteria uczestnictwa określone na s. 8 i została zarejestrowana przez służby zatrudnienia programu jako osoba poszukująca pracy, stażu lub przyuczenia do zawodu w innym państwie członkowskim, pod następującymi warunkami:

- osoba poszukująca pracy została wstępnie wyselekcjonowana pod kątem wolnego miejsca pracy w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG przez służby zatrudnienia programu,
- określone w niniejszym przewodniku warunki ubiegania się o finansowanie zostały spełnione i uzyskano aprobatę służb zatrudnienia programu.

Ze wsparcia w ramach programu mogą też skorzystać osoby poszukujące pracy czasowo zamieszkujące w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG i poszukujące tam pracy, stażu lub przyuczenia do zawodu. W tym celu powinny zarejestrować się w służbie zatrudnienia programu oraz znaleźć się na liście kandydatów do obsadzenia jednego lub większej liczby wolnych miejsc pracy w danym kraju docelowym. Takim kandydatom przysługują wszystkie kategorie wsparcia finansowego z wyjątkiem dodatku z tytułu przeprowadzki.

Osoby poszukujące pracy muszą zarejestrować się w służbie zatrudnienia programu. Rejestracja nie jest gwarancją otrzymania wsparcia finansowego. Osoby poszukujące pracy, które znalazły miejsce pracy w innych państwach członkowskich za pośrednictwem innych organizacji lub kontaktów, nie kwalifikują się do wsparcia finansowego.

Jakie koszty są pokrywane

Wsparcie finansowe jest dostępne od samego początku, jeszcze przed rozpoczęciem pracy przez uczestnika. Jak wskazano powyżej, może ono mieć formę dodatku ryczałtowego lub zwrotu poniesionych kosztów.

Dodatki ryczałtowe pokrywają część kosztów podróży, ubezpieczenia i utrzymania poniesionych w trakcie wyjazdu na rozmowę kwalifikacyjną, jak również kosztów związanych z przeprowadzką przed wypłatą pierwszego wynagrodzenia. Wsparcie finansowe jest przyznawane niezależnie od wielkości przedsiębiorstwa czy organizacji pracodawcy.

Młodzi kandydaci mogą też wnioskować o częściowy zwrot kosztów:

- kursów językowych,
- uznania kwalifikacji,
- mobilności w razie specjalnych potrzeb.

Kandydaci są odpowiedzialni za wykupienie ubezpieczenia podróżnego. Powinni posiadać europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego. Karta jest darmowa i upoważnia do korzystania z niezbędnych, zapewnianych przez państwo świadczeń medycznych podczas tymczasowego pobytu w innym państwie należącym

do EOG, na takich samych zasadach i w takich samych kosztach (w niektórych krajach bezpłatnie), jakie obowiązują ubezpieczonych obywateli tego kraju⁽⁵⁾.

Wyjazd na rozmowę kwalifikacyjną do innego kraju UE lub państwa należącego do EFTA/EOG

Określenie „rozmowa kwalifikacyjna” oznacza indywidualną rozmowę z jednym pracodawcą lub większą ich liczbą. Może również obejmować konkursy kwalifikacyjne. Wyjazd na rozmowę kwalifikacyjną za granicą **nie jest obowiązkowy** i stanowi jedną z wielu możliwych procedur selekcji.

Wyjazdu na rozmowę kwalifikacyjną nie można też traktować jako **prawa**, gdyż zaproszenia są wystosowywane jedynie na mocy uzgodnień między pracodawcami uczestniczącymi w programie i odpowiednimi służbami zatrudnienia. Zaproszenia powinny być kierowane tylko w przypadkach, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo zatrudnienia kandydata, z uwzględnieniem czasu podróży oraz kosztów ponoszonych przez osobę poszukującą pracy. Kandydat może przyjąć lub odrzucić zaproszenie na rozmowę kwalifikacyjną za granicą bądź zasugerować inną możliwość, np. rozmowę telefoniczną lub wideokonferencję.

⁽⁵⁾ Więcej informacji na temat karty i sposobu jej otrzymania można znaleźć na stronie <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=pl>

Dofinansowanie wyjazdu na rozmowę kwalifikacyjną do innego kraju UE może zostać zatwierdzone jedynie po określeniu przez służby zatrudnienia programu rzeczywistych potrzeb pracodawcy w zakresie rekrutacji oraz po ocenie potencjalnych kosztów.

Jeżeli wyjazd za granicę na rozmowę kwalifikacyjną zostanie zaaprobowany, kandydatowi będzie przysługiwać stała stawka dodatku, ustalana na podstawie odległości od miejsca zamieszkania do miejsca rozmowy na maksymalny okres trzech dni. Dodatek ma pokryć część kosztów zarówno podróży, jak i utrzymania (posiłki, transport lokalny, telekomunikacja oraz wszelkie inne wydatki), w tym ubezpieczenia podróżnego oraz zakwaterowania (zob. tabela poniżej).

Wyjazd na rozmowę kwalifikacyjną w kraju macierzystym kandydata

Pracodawcy często udają się do kraju zamieszkania kandydata, aby przeprowadzać rozmowy kwalifikacyjne na targach pracy lub transnarodowych targach rekrutacyjnych. Może to być skutecznym sposobem na zwiększenie liczby obsadzonych miejsc przy jednoczesnym obniżeniu kosztów podróży kandydatów.

Pomimo oszczędności związanych z tą możliwością wydatki kandydatów mogą nadal okazać się znaczne,

zwłaszcza jeżeli rozmowa odbywa się w mieście odległym od ich miejsca zamieszkania. W takim przypadku zasady dotyczące wyjazdów na rozmowę kwalifikacyjną do innych krajów UE lub państw należących do EFTA/EOG stosuje się także do wyjazdów na krajowe rozmowy kwalifikacyjne. Obowiązują te same kryteria oceny co w przypadku wyjazdów na rozmowy do innego państwa kraju UE lub państwa należącego do EFTA/EOG.

Jest to wariant, który odnosi się przede wszystkim do kandydatów podróżujących w obrębie dużych krajów lub z terytoriów zamorskich na kontynent europejski.

Obliczanie odległości do miejsca rozmowy

Odległość geograficzną, która decyduje o kwocie wsparcia finansowego przyznawanego na wyjazd na rozmowę kwalifikacyjną, mierzy się od miejsca zamieszkania (lub najbliższego dużego miasta) do miejsca, gdzie odbywa się rozmowa (lub najbliższego dużego miasta).

Jeżeli wyjazd następuje do różnych miejsc w państwie członkowskim lub w kilku państwach członkowskich, wysokość dodatku należy ustalić na podstawie odległości między miejscem zamieszkania kandydata i najdalszym miejscem rozmowy kwalifikacyjnej.

Inne możliwości przeprowadzenia rozmowy

Gdy tylko jest to możliwe, rozmowę kwalifikacyjną należy przeprowadzić telefonicznie lub w formie

wideokonferencji. Służby zatrudnienia programu mają obowiązek ułatwić dostęp do usług wideokonferencyjnych zarówno młodym kandydatom, jak i pracodawcom, którzy nie dysponują potrzebnym sprzętem.

DODATEK DLA MŁODYCH LUDZI Z TYTUŁU ROZMOWY KWALIFIKACYJNEJ					
Miejsce lub kraj docelowy	Odległość (w km)	Kwota (w euro)		Zasada przydziału	Obowiązki sprawozdawcze
		Podróż i zakwaterowanie	Stawa stawka dodatku (SSD)		
Kraj UE-28 lub państwo należące do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia)	0 – 50	0	50/dzień 25/½ dnia Uwaga: <i>maks. 3 dni.</i>	Zaproszenie na rozmowę kwalifikacyjną ze strony pracodawcy i zatwierdzenie przez służby zatrudnienia programu	Oświadczenie podpisane przez kandydata
	> 50 - 250	100			
	> 250 – 500	250			
	> 500	350			

Dodatek z tytułu przeprowadzki do innego państwa członkowskiego

W przypadku znalezienia miejsca pracy w innym państwie członkowskim młodemu kandydatowi przysługuje (zryczałtowany) dodatek przed wyjazdem z kraju zamieszkania, jednak dopiero po uzyskaniu od pracodawcy pisemnego potwierdzenia oferty oraz szczegółów umowy o pracę. Ten proces jest przeprowadzany i zatwierdzany przez służby zatrudnienia

programu. Stawka różni się w zależności od kraju docelowego i wynosi 635–1270 euro. Pokrywa ona część kosztów podróży i utrzymania, w tym ubezpieczenia podróżnego oraz zakwaterowania podczas osiedlania się w kraju docelowym (nie dotyczy to osób dojeżdżających do pracy przez granicę lub kandydatów tymczasowo mieszkających lub poszukujących pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG).

DODATEK DLA MŁODYCH LUDZI Z TYTUŁU PRZEPROWADZKI DO INNEGO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO (ZATRUDNIENIE)			
Kraj docelowy	Kwota (w euro)	Zasada przydziału	Obowiązki sprawozdawcze
Austria	1025	Po otrzymaniu formalnej umowy lub jej odpowiednika i zatwierdzeniu przez służby zatrudnienia programu	Oświadczenie podpisane przez zatrudnionego kandydata
Belgia	970		
Bułgaria	635		
Cypr	675		
Czechy	835		
Niemcy	750		
Dania	1270		
Estonia	750		
Grecja	1090		
Hiszpania	1045		
Finlandia	940		
Francja	910		
Chorwacja	655		
Węgry	945		
Irlandia	1015		
Islandia	995		
Włochy	675		
Litwa	675		
Luksemburg	970		
Łotwa	825		
Malta	950		
Holandia	1270		
Norwegia	655		
Polska	825		
Portugalia	635		
Rumunia	740		
Szwecja	825		
Słowenia	890		
Słowacja	1090		
Wielka Brytania	1060		

Dodatkowe wsparcie finansowe

W niektórych okolicznościach młodzi kandydaci mogą również ubiegać się o dodatkowe wsparcie finansowe na pokrycie kosztów **szkoleń** lub **przeprowadzki** w celu podjęcia pracy w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG. Wsparcie to polega na zwrocie rzeczywiście poniesionych kosztów i musi zawsze zostać należycie uzasadnione przed poniesieniem tych kosztów.

Jeżeli kandydat musi ukończyć **kurs językowy**, stosowne koszty mogą zostać pokryte bezpośrednio przez kandydata bądź przez służby zatrudnienia programu.

Jeśli kandydat zamierza przeprowadzić się do innego kraju UE lub państwa należącego do EFTA/EOG, aby podjąć pracę lub odbyć staż bądź przyuczyć się u nowego pracodawcy w swoim zawodzie, może być niezbędne uznanie jego **kwalifikacji akademickich lub zawodowych**.

Celem programu jest również promowanie równości i włączenia społecznego przez ułatwienie dostępu młodym ludziom ze szczególnymi potrzebami. Potrzeby te mogą być związane ze zdrowiem lub wynikać z ekonomicznej, społecznej lub kulturowej sytuacji kandydata. Czynniki geograficzne mogą również mieć wpływ na kwotę dodatkowego wsparcia finansowego dla kandydatów podróżujących z najbardziej oddalonych regionów Europy lub z regionów peryferyjnych, lub krajów stanowiących część terytorium EOG, np. Cypru, Malty, północnej Skandynawii, południowych Włoch. Kandydaci spełniający te kryteria mogą otrzymać uzupełniający dodatek z tytułu przeprowadzki.

Dodatkowych informacji na temat warunków uzyskania wsparcia udzielają służby zatrudnienia programu. W poniższej tabeli podano ogólne informacje na temat wsparcia finansowego dostępnego w związku z kursami językowymi, uznaniem kwalifikacji i uzupełniającym dodatkiem z tytułu przeprowadzki.

INNE ŚRODKI WSPARCIA DLA MŁODZIEŻY			
Środek	Kwota (w euro)	Zasada przydziału	Obowiązki sprawozdawcze
Kurs językowy	Zwrot zadeklarowanych, rzeczywiście poniesionych kosztów do 1270 euro	Warunkowo: złożenie wniosku o dofinansowanie wraz z opisem szkolenia i oszacowaniem kosztów	Pełne uzasadnienie poniesionych kosztów, kopia faktury lub paragonu i świadectwo ze szkolenia
Uznanie kwalifikacji	Zwrot zadeklarowanych, rzeczywiście poniesionych kosztów do 1000 euro	Warunkowo: złożenie wniosku o dofinansowanie wraz z kopią krajowego świadectwa akademickiego lub zawodowego	Pełne uzasadnienie poniesionych kosztów, kopia faktury lub paragonu
Uzupełniający dodatek z tytułu przeprowadzki	Zwrot kwalifikowalnych zadeklarowanych kosztów do 500 euro	Warunkowo: złożenie wniosku o dofinansowanie wraz z kopią zaświadczenia lekarskiego, oświadczeniem o dochodach lub równoważnym dokumentem oraz, w miarę możliwości, wstępnym oszacowaniem kosztów	Oświadczenie podpisane przez kandydata (w przypadku uzasadnienia ex ante i oszacowania kosztów) lub pełne uzasadnienie poniesionych kosztów, kopia faktury lub paragonu w przypadku zwrotu zadeklarowanych, rzeczywiście poniesionych kosztów

Wsparcie finansowe dla MŚP (pracodawców)

Pracodawcy (MŚP), którzy przyjmują mobilnych kandydatów do pracy, na przyuczenie do zawodu lub staż za pośrednictwem programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”, kwalifikują się do wsparcia finansowego. Wsparcie to umożliwi pokrycie niektórych kosztów programu integracyjnego dla nowo zatrudnionych młodych pracowników, praktykantów lub stażystów. W przypadku rekrutacji za granicą odpowiednie wsparcie w integracji po zatrudnieniu może pomóc kandydatowi w aklimatyzacji w nowym miejscu pracy.

Wymogi związane z programem integracyjnym

Wdrożenie programu integracyjnego przez MŚP (pracodawców) jest **opcjonalne**. Niezależnie od tego firmy mogą skorzystać z usług wsparcia i usług rekrutacyjnych w ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”. MŚP może zdecydować, czy ubiegać się o wsparcie finansowe z programu, w zależności od potrzeb w zakresie rekrutacji.

Program integracyjny wiąże się z organizacją szkolenia wprowadzającego, które może łączyć się z innymi formami wsparcia ze strony pracodawcy dla nowych młodych mobilnych pracowników, stażystów lub praktykantów. Celem jest ułatwienie integracji w miejscu pracy i usunięcie przeszkód utrudniających mobilność.

Program integracyjny jest zazwyczaj ograniczony do pierwszych kilku tygodni pracy i może składać się ze szkolenia zawodowego lub kursu językowego. Obydwa te elementy można zorganizować poza przedsiębiorstwem lub organizacją lub w jego (jej) obrębie.

Uwaga: w przypadku stażystów i praktykantów warunkiem otrzymania wsparcia jest niepokrywanie się programu integracyjnego z programem planowanego stażu lub przyuczenia do zawodu. MŚP wnioskujące o wsparcie musi złożyć umotywowany wniosek.

Elementy edukacyjne programu integracyjnego (np. szkolenie wprowadzające lub kurs językowy) należy w miarę możliwości uzupełnić wsparciem administracyjnym dla nowej osoby i pomocą w osiedleniu się. Jest to szczególnie istotne w przypadku stażystów i praktykantów.

Choć o zakresie i treści programu integracyjnego powinien decydować pracodawca, musi on **w każdym przypadku** obejmować co najmniej składnik szkoleniowy lub edukacyjny. Program może mieć charakter **podstawowy** (jeden składnik edukacyjny) lub **kompleksowy** (połączenie modułu szkoleniowego ze wsparciem administracyjnym i ułatwieniem osiedlenia się), co jest rozwiązaniem zalecanym dla wszystkich nowych pracowników, zwłaszcza stażystów i praktykantów.

Zalecany czas trwania programu integracyjnego

Program integracyjny może być realizowany w kolejnych lub osobnych okresach, pod warunkiem że rozpocznie się w pierwszych trzech tygodniach pracy, stażu lub praktyki. Chociaż nie obowiązują konkretne wymagania co do czasu trwania, plan szkoleniowy powinien być realistyczny, aby przyniósł oczekiwane wyniki.

Jak uzyskać wsparcie finansowe

Aby zakwalifikować się do finansowania, pracodawca (MŚP) musi przedstawić ogólny plan programu integracyjnego. Elementy te mogą zostać uzgodnione w chwili, gdy pracodawca przedstawi ofertę dotyczącą wolnego miejsca pracy lub dokona wstępnego wyboru mobilnego kandydata. Potrzeby szkoleniowe należy określić najpóźniej na etapie rozmowy kwalifikacyjnej.

MŚP musi przedłożyć formularz zawierający krótki opis proponowanego programu integracyjnego przed podjęciem przez młodego kandydata pracy w firmie. Wszystkie wnioski muszą zostać sprawdzone i zweryfikowane przez odpowiednią służbę zatrudnienia programu. Służby te dostarczają też wszystkich niezbędnych informacji i formularzy wniosków.

W poniższej tabeli zestawiono zryczałtowane stawki mające zastosowanie w poszczególnych państwach członkowskich w zależności od charakteru szkolenia.

RYCZAŁTOWE STAWKI DLA PROGRAMÓW INTEGRACYJNYCH MŚP SKIEROWANYCH DO MŁODYCH PRZYJĘTYCH KANDYDATÓW*				
Kraj rekrutacji	Podstawowe szkolenie wprowadzające (w euro)	Kompleksowe szkolenie wprowadzające (w euro)	Zasada przydziału	Obowiązki sprawozdawcze
	I	II		
Austria	820	1025	Warunkowo: złożenie formularza wniosku do zatwierdzenia przez służby zatrudnienia programu	Wniosek o dofinansowanie oraz podpisana lista uczestników z informacjami dotyczącymi tematu szkolenia i czasu jego trwania
Belgia	775	970		
Bułgaria	505	635		
Cypr	540	675		
Czechy	665	835		
Niemcy	600	750		
Dania	1015	1270		
Estonia	600	750		
Grecja	872	1090		
Hiszpania	835	1045		
Finlandia	750	940		
Francja	725	910		
Chorwacja	525	655		
Węgry	755	945		
Irlandia	810	1015		
Islandia	795	995		
Włochy	540	675		
Litwa	540	675		
Luksemburg	775	970		
Łotwa	660	825		
Malta	760	950		
Holandia	1015	1270		
Norwegia	525	655		
Polska	660	825		
Portugalia	505	635		
Rumunia	590	740		
Szwecja	660	825		
Słowenia	710	890		
Słowacja	870	1090		
Wielka Brytania	845	1060		

* Stawki na kandydata.

Inne środki wsparcia

Środki, o których mowa powyżej, obejmują **bezpośrednie wsparcie** dla młodych ludzi i MŚP. Służby zatrudnienia programu mogą również świadczyć **nieodpłatnie** inne usługi wsparcia dla młodych ludzi.

Dodatkowe szkolenia lub mentoring mogą stanowić zachętę dla kandydatów na pracowników, stażystów i praktykantów i zwiększać szanse na zapewnienie miejsc pracy. Mogą być stosowane różne formy wsparcia, pod warunkiem osiągnięcia celów edukacyjnych lub celów w zakresie wsparcia.

Szkolenie przygotowawcze (szkolenia językowe lub inne)

Jak wspomniano na s. 15, młodzi kandydaci mogą ubiegać się o prawo do zwrotu kosztów kursów językowych opłaconych z własnych środków. W niektórych przypadkach można też zwrócić się do odpowiednich służb zatrudnienia programu o pomoc w zorganizowaniu **kursów językowych lub innych podstawowych szkoleń**, mających poprawić ogólne kompetencje kandydata oraz jego zdolność adaptacji do miejsca przyszłej pracy, stażu lub przyuczenia do zawodu, albo o ułatwienie dostępu do takich kursów. Tego rodzaju kursy są oferowane wstępnie wyselekcjonowanym lub zatrudnionym młodym osobom, w przypadku których zidentyfikowano określone potrzeby szkoleniowe.

Szkolenie przygotowawcze jest krótkoterminowym środkiem wsparcia związanym z oferowanym miejscem pracy. W ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” nie są finansowane zaawansowane szkolenia zawodowe ani szkolenia służące spełnieniu obowiązkowych wymogów dotyczących certyfikacji zawodowej.

Mentoring

Oprócz mentoringu zawodowego, świadczonego w obrębie przedsiębiorstwa pracodawcy (dodatkowe informacje na s. 16), wsparcie w postaci mentoringu – dla stażystów i praktykantów – mogą też zapewniać służby zatrudnienia programu. Ten środek wsparcia jest jednak opcjonalny.

Celem mentoringu jest zapewnienie wsparcia społeczno-pedagogicznego oraz doradztwa niedotyczącego samego miejsca pracy stażystom i praktykantom, potrzebującym bardziej ustrukturyzowanego środowiska, aby osiągnąć sukces na nowym stanowisku w kraju przyjmującym (np. pomocy w zagadnieniach instytucjonalnych, prawnych, rodzinnych lub innych związanych z osiedleniem się w nowym kraju). Czas trwania i charakter tego wsparcia może być różny w zależności od potrzeb kandydatów.

Dodatkowe informacje na temat **szkoleń przygotowawczych lub mentoringu w ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”** można uzyskać od odpowiednich służb zatrudnienia programu.

Płatności dla uczestników

Młodzi kandydaci lub zatrudnieni pracownicy, stażyści bądź praktykanci powinni w miarę możliwości otrzymać płatność **przed** rozmową kwalifikacyjną w kraju macierzystym lub za granicą oraz przed wyjazdem za granicę w celu podjęcia obowiązków. Jest to możliwe **wyłącznie w przypadku, gdy warunki ubiegania się o finansowanie zostały spełnione i uzyskano aprobatę odpowiednich** służb zatrudnienia programu.

Płatności należy dokonać w chwili otrzymania od pracodawcy pisemnego potwierdzenia dotyczącego rozmowy kwalifikacyjnej z podaniem wszelkich niezbędnych informacji lub, w przypadku zatrudnienia, w chwili otrzymania od pracodawcy albo umowy o pracę, albo przynajmniej podpisanego zobowiązania potwierdzającego ofertę pracy, stażu lub przyuczenia do zawodu.

Dodatek z tytułu podróży za granicę w celu odbycia rozmowy kwalifikacyjnej lub dodatek z tytułu przeprowadzki dla młodych ludzi będzie wypłacany dopiero po potwierdzeniu przez pracodawcę, że nie przewiduje on pokrycia tych kosztów (zasada unikania podwójnego finansowania). Służby zatrudnienia programu muszą wcześniej zweryfikować korzyści pracodawcy w tym zakresie.

Pracodawca musi przesłać dokumenty bezpośrednio do służb zatrudnienia programu. Służby zatrudnienia programu muszą we wszystkich przypadkach zweryfikować legalność i rzetelność przedłożonych dokumentów.

Koszty ponoszone przez młodych kandydatów w związku z kursami językowymi są zwracane po ukończeniu kursu.

Podobnie koszty ponoszone w związku z uznaniem kwalifikacji są pokrywane w chwili zakończenia wymaganych procedur i uzyskania oficjalnego uznania.

Uzupełniający dodatek z tytułu przeprowadzki dla młodych ludzi ze specjalnymi potrzebami jest wypłacany przed przeprowadzką lub po niej. Jest on przyznawany na podstawie wniosku, któremu powinny towarzyszyć stosowne dowody, w szczególności dotyczące sytuacji kandydata.

Szczegółowych informacji na temat procedur związanych z płatnościami udzielają służby zatrudnienia programu.

Przegląd zasad programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”

Poniższa tabela zawiera podsumowanie zasad dotyczących uczestnictwa w programie „Twoja pierwsza praca z EURES-em” oraz dostępnych środków wsparcia i finansowania. Koszty ponoszone przez grupy docelowe niewymienione w tabeli nie są pokrywane ze środków programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”.

CZYM JEST PROGRAM „TWOJA PIERWSZA PRACA Z EURES-EM”?	„Twoja pierwsza praca z EURES-em” to ukierunkowany program wspierania mobilności zawodowej, który ma pomóc młodym osobom w znalezieniu pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w kraju UE-28 lub w państwie należącym do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia)	
GRUPY DOCELOWE	Młodzież	Pracodawcy
KRYTERIA KWALIFIKACJI GRUP DOCELOWYCH	<ul style="list-style-type: none"> → Wiek 18–35 lat w chwili składania wniosku → Obywatele i osoby legalnie zamieszkujące w kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG → Osoby poszukujące zatrudnienia w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia) → Niekoniecznie mobilny kandydat poszukujący pracy po raz pierwszy → Osoby posiadające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> → Organizacja/przedsiębiorstwo prowadzące zarejestrowaną działalność w jednym z krajów UE lub państwie należącym do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia), niezależnie od rozmiaru firmy lub sektora gospodarki → Muszą przestrzegać przepisów prawa pracy i prawa podatkowego obowiązujących w krajach, gdzie prowadzą działalność → Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP, czyli przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 pracowników) mogą skorzystać ze wsparcia finansowego
MIEJSCA PRACY	<ul style="list-style-type: none"> → Miejsca pracy, staże i możliwości przyuczenia do zawodu → Miejsce pracy musi znajdować się w kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG (Islandia i Norwegia) innym niż kraj zamieszkania kandydata → Muszą być przestrzegane krajowe przepisy w zakresie prawa pracy i zabezpieczenia społecznego i muszą być dostępne przejrzyste informacje na temat praw i obowiązków stron → Obowiązkowe jest zapewnienie wynagrodzenia i pisemnej umowy na okres co najmniej 6 miesięcy → Praca musi odbywać się w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu (co najmniej 50% ekwiwalentu pełnego czasu pracy) → W przypadku miejsc pracy dla stażystów i osób przyuczających się do zawodu muszą być określone odpowiednie cele nauczania i musi zostać wydane świadectwo lub pisemne oświadczenie stanowiące formalne uznanie wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych podczas stażu lub przyuczenia do zawodu 	
WYŁĄCZENIA	<ul style="list-style-type: none"> → Obywatele, pracodawcy i miejsca pracy z Liechtensteinu, Szwajcarii lub z państw trzecich → Pracownicy delegowani → Miejsca pracy w instytucjach i organach UE oraz w innych podobnych organizacjach międzynarodowych (np. ONZ, OECD, Rada Europy) oraz sieciach lub organizacjach finansowanych ze środków UE → Sezonowe lub inne tymczasowe miejsca pracy z okresem obowiązywania umowy krótszym niż 6 miesięcy → Staże zawodowe oraz wszelkie inne formy wsparcia szkoleniowego będące elementem obowiązkowych wymogów dotyczących certyfikacji zawodowej, np. w przypadku zawodu lekarza lub prawnika 	

		Młodzież		Pracodawcy	
		Środek	Wkład finansowy (kwota na kandydata)	Środek	Wkład finansowy (na pracodawcę)
ŚRODKI WSPARCIA	BEZPOŚREDNIE WSPARCIE FINANSOWE	Dodatek z tytułu podróży w celu odbycia rozmowy kwalifikacyjnej za granicą (w kraju zamieszkania kandydata lub w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG)	100–350 euro na pokrycie kosztów podróży, stosownie do odległości i stałej stawki dodatku	Program integracyjny dla nowych pracowników mobilnych, stażystów lub praktykantów. Może on obejmować co najmniej jeden z następujących elementów (szkolenie podstawowe): → wprowadzające szkolenie zawodowe → kurs językowy	505–1270 euro na kandydata, w zależności od kraju docelowego i rodzaju programu integracyjnego (podstawowy lub kompleksowy)
		Dodatek z tytułu przeprowadzki	635–1270 euro, w zależności od kraju docelowego	Powyższe szkolenia mogą być połączone ze wsparciem administracyjnym i ułatwieniem osiedlenia się (szkolenie kompleksowe)	
		Kurs językowy	Zwrot zadeklarowanych, rzeczywście poniesionych kosztów do 1270 euro		
		Uznanie kwalifikacji	Zwrot zadeklarowanych, rzeczywście poniesionych kosztów do 1000 euro		
		Uzupełniający dodatek z tytułu przeprowadzki	Zwrot kwalifikowalnych zadeklarowanych kosztów do 500 euro		
ŚRODKI WSPARCIA	INNE ŚRODKI WSPARCIA	<p>Służby zatrudnienia programu mogą zapewniać kompleksowe usługi wsparcia dla młodych kandydatów w okresie przed zatrudnieniem i po nim.</p> <p>Dostępne mogą być następujące usługi świadczone nieodpłatnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> → szkolenie przygotowawcze (szkolenie językowe lub inne niezbędne szkolenie przed przeprowadzką i/ lub po niej) → mentoring 			

„Kursy językowe oraz wsparcie, które zostały mi zapewnione przez doradców, były nieocenione. Program to doskonałe przygotowanie do wejścia na rynek pracy”.

Leonardo Maria De Paolis, włoski pielęgniarz zatrudniony w Wielkiej Brytanii

Glosariusz

Dodatek – określona kwota pieniędzy.

EaSI – europejski program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (2014–2020).

EFTA/EOG – Europejski Obszar Gospodarczy, utworzony 1 stycznia 1994 r. na podstawie porozumienia pomiędzy państwami członkowskimi Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) i Unią Europejską. W ramach tego obszaru Islandia, Liechtenstein i Norwegia mogą uczestniczyć w rynku wewnętrznym UE, czyli korzystać z prawa do swobodnego przepływu towarów, osób, usług i kapitału pomiędzy wszystkimi państwami członkowskimi. Zgodnie z Porozumieniem EOG tylko Islandia i Norwegia mogą uczestniczyć w programie „Twoja pierwsza praca z EURES-em”.

EPC – ekwiwalent pełnego czasu pracy.

EURES – ustanowiona w 1993 r. sieć współpracy pomiędzy Komisją Europejską a publicznymi służbami zatrudnienia w krajach EOG. Szwajcaria również należy do sieci EURES. Sieć EURES obejmuje ponad tysiąc doradców EURES oraz portal internetowy (<http://eures.europa.eu>) zawierający istotne informacje na temat rynku pracy i wolnych miejsc pracy w całej Europie. Zadania organizacji obejmują dostarczanie informacji, doradztwo i świadczenie usług w zakresie pośrednictwa pracy na rzecz pracodawców oraz pracowników, jak również wszystkich obywateli pragnących korzystać z prawa do swobodnego przepływu pracowników w obrębie EOG.

Finansowanie poprzez stawki ryczałtowe – finansowanie obejmujące określone kategorie wydatków, ustalone na podstawie standardowych stawek ryczałtowych lub skali kosztów jednostkowych.

Grupy docelowe – w niniejszym przewodniku oznaczają młodzież i pracodawców (ze szczególnym uwzględnieniem MŚP).

Kandydat – młoda osoba poszukująca pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w innym kraju UE lub państwie należącym do EFTA/EOG.

Kompetencje – udowodniona zdolność stosowania wiedzy, umiejętności i zdolności osobistych, społecznych lub metodologicznych, okazywana w pracy lub nauce oraz w karierze zawodowej i osobistej.

Koszty kwalifikowalne – koszty, które z uwzględnieniem ustalonych kryteriów kwalifikowalności zostały zidentyfikowane jako koszty bezpośrednio związane z przeprowadzeniem działania.

Koszty podróży – koszty podróży w jedną stronę lub w obie strony z kraju zamieszkania do kraju docelowego.

Koszty utrzymania – obejmują zakwaterowanie, wyżywienie, transport lokalny, koszty telekomunikacyjne oraz różne pozostałe wydatki.

Kraj zamieszkania – kraj, w którym potencjalny młody pracownik ma miejsce zamieszkania (czyli miejsce wskazane w dowodzie osobistym lub innym równoważnym dokumencie) w chwili złożenia wniosku o pracę w innym państwie członkowskim.

Młoda mobilna osoba poszukująca pracy – młody Europejczyk poszukujący pracy w innym państwie członkowskim.

Młode osoby ze szczególnymi potrzebami – w kontekście programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em” osoby ze szczególnymi potrzebami to potencjalni uczestnicy programu, które z powodów osobistych związanych ze zdrowiem i/lub sytuacją ekonomiczną lub społeczną lub miejscem zamieszkania mogą wymagać dodatkowego wsparcia finansowego w celu umożliwienia im uczestnictwa w programie mobilności zawodowej.

Młody pracownik mobilny – młoda osoba pracująca lub posiadająca ofertę pracy w innym państwie członkowskim UE.

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwo, zatrudniające do 250 pracowników.

Osoba poszukująca pracy – osoba, która szuka pracy.

Pośrednictwo pracy – znajdowanie kandydatów, którzy spełniają warunki danej oferty pracy.

Praca – praca to zadania wykonywane pod kierunkiem innej osoby, za które wypłacane jest wynagrodzenie.

Program integracyjny – pakiet obejmujący co najmniej podstawowe szkolenie wprowadzające, które zapewnia pracodawca nowemu młodemu pracownikowi mobilnemu, aby ułatwić mu integrację w przedsiębiorstwie. Pakiet musi obejmować szkolenie. Inne usługi wsparcia są opcjonalne.

Przyuczenie do zawodu – czasowe szkolenie w miejscu pracy w przedsiębiorstwie lub innej organizacji (zob. też: Staż).

Regiony najbardziej oddalone – dziewięć regionów w Unii Europejskiej sklasyfikowano jako regiony „najbardziej oddalone”: Gwadelupa, Gujana Francuska, Reunion, Martynika, Majotta, Saint-Martin (Francja), Azory i Madera (Portugalia) oraz Wyspy Kanaryjskie (Hiszpania).

Rekrutacja – proces, w którym pracodawca zatrudnia kandydata, tym samym obsadzając wolne miejsce pracy.

Służba zatrudnienia programu – organizacja działająca na rynku pracy, z którą Komisja Europejska zawarła umowę dotyczącą dotacji na realizację działań w ramach programu „Twoja pierwsza praca z EURES-em”.

SSD – stała stawka dodatku.

Staż – ograniczony czasowo okres praktyki zawodowej w przedsiębiorstwie, organie publicznym lub organizacji niekomercyjnej, przeznaczonej dla studentów lub młodych ludzi, którzy niedawno ukończyli naukę i pragną zdobyć cenne doświadczenie praktyczne przed podjęciem stałej pracy (zob. też: Przyuczenie do zawodu).

Szkolenie w miejscu pracy – zdobywanie doświadczenia zawodowego w obrębie przedsiębiorstwa jako stażysta lub praktykant.

Transnarodowa mobilność zawodowa – możliwość przenoszenia się z jednego państwa członkowskiego do drugiego w celu podjęcia pracy.

„Twoja pierwsza praca z EURES-em” – ukierunkowany program wspierania mobilności „Twoja pierwsza praca z EURES-em”.

UE – Unia Europejska.

Ukierunkowany program wspierania mobilności – inicjatywa mająca na celu zaspokojenie potrzeb określonych grup docelowych, sektorów gospodarki, zawodów lub krajów.

Umiejętności – zdolność do stosowania wiedzy i korzystania z know-how w celu wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

Zatrudnienie – proces obsadzania wolnych miejsc pracy, czyli de facto zatrudnienie zarejestrowanej osoby, która poszukuje pracy lub zmienia pracę.

Przydatne informacje

Doradztwo w zakresie programów staży i praktyk:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1045&langId=en>

EaSI – europejski program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=pl>

Sieć wsparcia dla MŚP Enterprise Europe Network: <http://een.ec.europa.eu>

ERASMUS +: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_pl.htm

Erasmus dla młodych przedsiębiorców: <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=pl>

EURAXESS – informacje i wsparcie dla naukowców: <http://ec.europa.eu/euraxess/>

EURES – portal europejskiej mobilności zawodowej: <https://ec.europa.eu/eures/page/homepage?lang=pl>

EUROGUIDANCE – europejska sieć systemów poradnictwa zawodowego: <http://euroguidance.eu>

EUROPASS: <http://europass.cedefop.europa.eu/pl/home>

Europejski Portal Młodzieżowy: http://europa.eu/youth/UE_pl

Serwis informacyjny dla obywateli **Europe Direct:** http://europa.eu/europedirect/index_pl.htm

NARIC – portal ds. uznawania kwalifikacji akademickich i zawodowych: <http://enic-naric.net/>

PLOTEUS (portal o możliwościach kształcenia w Europie): http://ec.europa.eu/ploteus/home_pl.htm

Uznawanie kwalifikacji zawodowych: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/index_en.htm

Sieć rozwiązywania problemów **SOLVIT:** http://ec.europa.eu/solvit/index_pl.htm

Praca w innym kraju UE: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=pl&catId=25>

Twoja Europa – portal zawierający porady dla obywateli i przedsiębiorców:

http://europa.eu/youreurope/advice/index_pl.htm

Dołącz do nas w mediach społecznościowych EURESjobs EURESjob EURES (strona firmy) EURES Europe**Subskrybuj nasz biuletyn**<http://bit.ly/subscribeeures>**Otrzymuj wiadomości za pośrednictwem kanału RSS**<https://ec.europa.eu/eures/RSSFeed?rssType=public&language=pl>

JAK OTRZYMAĆ PUBLIKACJE UE

Publikacje bezpłatne:

- jeden egzemplarz:
w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- kilka egzemplarzy (lub mapy, plakaty):
w przedstawicielstwach Unii Europejskiej (http://ec.europa.eu/represent_pl.htm)
w delegaturach Unii Europejskiej w krajach poza UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_pl.htm)
kontaktując się z Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_pl.htm)
lub dzwoniąc pod numer 00800 6 7 8 9 10 11 (numer bezpłatny w całej UE) (*)

(*) Informacje są udzielane nieodpłatnie, większość połączeń również jest bezpłatna
(niektórzy operatorzy, hotele lub telefony publiczne mogą naliczać opłaty).

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)

Twoja pierwsza praca z EURES-em Ukierunkowany program wspierania mobilności Aby łatwiej przenosić się i podejmować pracę / rekrutować młodych ludzi w Europie Przewodnik dla osób poszukujących pracy i pracodawców

„Twoja pierwsza praca z EURES-em” to finansowana przez UE inicjatywa mająca:

- pomóc młodym Europejczykom w znalezieniu pracy, stażu lub możliwości przyuczenia do zawodu w innym kraju UE lub w państwie należącym do EFTA/EOG
- umożliwić MŚP i innym pracodawcom dostęp do większej liczby utalentowanych osób

Praktyczny przewodnik wskazujący:

- kto może skorzystać i jak wziąć udział
- od czego zacząć poszukiwanie pracy i jak uzyskać wsparcie finansowe
- gdzie znaleźć dodatkowe informacje

Zaczynaj szukać swojej pierwszej pracy z EURES-em już dziś!

Publikacja jest dostępna w formacie elektronicznym w językach oficjalnych UE, a także w języku islandzkim i norweskim.

Jeżeli chcesz regularnie otrzymywać informacje na temat Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, zarejestruj się, aby otrzymywać bezpłatny elektroniczny biuletyn „Social Europe” pod adresem <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

Nasze publikacje możesz pobrać lub bezpłatnie zasubskrybować pod adresem: <http://ec.europa.eu/social/publications>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

